

ØKOSYSTEMBASERT FORVALTNING

Innhold

1	STATUS FOR REVISJON AV ARTSDATABANKENS RØDLISTE OVER TRUEDE MARINE ARTER	2
1.1	Blåsteinbit	4
1.2	Brisling	4
1.3	Stillehavssild (Balsfjordsild)	5
1.4	Polartorsk	6
2	OPPFØLGING AV FORVALTNINGSPRINISPPET	6
2.1	Lyr (<i>Pollachius pollachius</i>)	7
2.2	Breiflabb (<i>Lophius piscatorius</i>)	9
2.3	Lysing (<i>Merluccius merluccius</i>)	11
2.4	Havmus (<i>Chimaera monstrosa</i>)	14
2.5	Skjellbrosme (<i>Phycis blennoides</i>)	15
2.6	Sølvtorsk (<i>Gadiculus argenteus</i>)	17
2.7	Polartorsk (<i>Boreogadus saida</i>)	19
3	PRIORITERINGER FOR 2016	20
3.1	Endringer i Bestands- og Fiskeritabellen 2015	20
3.2	Bestandstabellen 2015	20
3.2.1	Prioriterte bestander i 2015	20
3.2.2	Oppfølging av prioriterte bestander i 2015	21
3.2.3	Nye bestander som bør prioriteres i 2016	22
3.2.4	Oversikt over forslag til prioriterte bestander i 2016	22
3.3	Fiskeritabellen 2015	22
3.3.1	Prioriterte utviklingstiltak i 2015	22
3.3.2	Oppfølging av prioriterte utviklingstiltak i 2015	23
3.4	Nye utviklingstiltak som bør prioriteres i 2016	25
3.4.1	Oversikt over forslag til prioriterte utviklingstiltak i 2016	25

1 STATUS FOR REVISJON AV ARTSDATABANKENS RØDLISTE OVER TRUEDE MARINE ARTER

Artsdatabanken arbeider nå med å revidere *Norsk rødliste for arter 2010*. Den nye rødlisten vil bli offentliggjort i november 2015. Databasen med foreløpige rødlistevurderinger ble åpnet for offentlig innsyn i tiden mellom 2. mars og 20. april 2015, for å gi alle som ønsket muligheten til å se vurderingene og komme med sine innspill. Inntil den nye rødlisten blir offentliggjort er det Norsk rødliste for arter 2010 som er gjeldende rødliste for Norge. De foreløpige rødlistevurderingene for 2015 er tatt inn i dette dokumentet.

Tabell 1 gir en oversikt over rødlistede arter som er aktuelle for norsk fiskeri i årene 2006, 2010 og 2015¹. Det generelle bildet for 2015 er at det er kommet inn 4 arter som i 2010 ble vurdert som «livskraftige» og som nå blir vurdert som «nær truet», mens 4 arter som tidligere var rødlistet nå blir vurdert som livskraftige. I tillegg er 4 arter som i 2010 ble vurdert som «nær truet» nå klassifisert som «datafattige». Ellers viser listingen for 2015 uendret eller en mindre kritisk klassifisering av de aktuelle marine arter. Vi registrerer som spesielt oppmuntrende at snabeluer klassifiseres som en livskraftig bestand, og at pigghå og ål er nedgradert fra «kritisk truet» til henholdsvis «sterkt truet» og «sårbar». Dette skulle indikere at de tiltak som er iverksatt for å bygge opp disse bestandene har bidratt til en positiv bestandsutvikling, og at det på sikt bør kunne forventes at både ål og pigghå blir vurdert som livskraftige bestander slik at strenge reguleringstiltak kan liberaliseres.

I tabellen har vi gitt de 4 aktuelle rødlistekategoriene; «nær truet», «sårbar», «sterkt truet» og «kritisk truet» tallkarakter fra 1 til 4, mens livskraftige og datafattige bestander er gitt karakteren 0:

NT	Nært truet	1	LC	Livskraftig	0
VU	Sårbar	2	DD	Datafattig	0
EN	Sterkt truet	3			
CR	Kritisk truet	4			

Vi kan da summere sammen både hvor mange arter som var vurdert som truet de tre årene, og ved å summere tallkarakterene også få et inntrykk av om utviklingen samlet sett går i riktig retning. Vi ser at antall truede arter er redusert fra 18 til 17 og videre til 13 i 2015. Summen av tallkarakterer steg fra 34 i 2006 til 39 i 2010, men har så falt til 28 i 2015. Selv om vi tar hensyn til at 4 arter er omklassifisert fra «nær truet» til datafattig må vi kunne konkludere med at tallene indikerer at det har vært en samlet sett oppløftende utvikling fra 2006 og fram til i dag.

¹ Foreløpig.

Tabell 1.1: Norsk rødliste (Artsdatabanken) 2006, 2010 og 2015².

Vitenskapelig navn	Norsk navn	Kategori					
		2006	2010	2015			
Marin fisk							
<i>Theragra finnmarchica</i>	berlevågfisk	NT	1	NT	1	DD	
<i>Molva dypterygia</i>	blålange	VU	2	EN	3	EN	3
<i>Anarhichas denticulatus</i>	blåsteinbit	LC		LC		NT	1
<i>Sprattus sprattus</i>	brisling	NT ^o	1	LC		NT	1
<i>Cetorhinus maximus</i>	brugde	NA		EN	3	EN	3
<i>Bathyraja spinicauda</i>	gråskate	DD		NT	1	LC	
<i>Ammodytes marinus</i>	havsil	VU ^o	2	LC		LC	
<i>Lamna nasus</i>	håbrann	VU ^o	2	VU ^o	2	VU ^o	2
<i>Somniosus microcephalus</i>	håkjerring	NT	1	NT	1	DD	
<i>Hippoglossus hippoglossus</i>	kveite	NT	1	LC		LC	
<i>Molva molva</i>	lange	NT	1	LC		LC	
<i>Leucoraja fullonica</i>	nebbskate	DD		NT	1	DD	
<i>Squalus acanthias</i>	piggå	CR	4	CR	4	EN	3
<i>Boreogadus saida</i>	polartorsk	LC		LC		NT ^o	1
<i>Sebastes mentella</i>	snabeluer	VU	2	VU	2	LC	
<i>Clupea pallasii</i>	stillehavssild					NT	1
<i>Dipturus batis</i>	storskate	DD		CR	4	CR	4
<i>Dipturus nidarosiensis</i>	svartskate	DD		NT	1	DD	
<i>Sebastes marinus</i>	vanlig uer	VU	2	EN	3	EN	3
<i>Trisopterus esmarkii</i>	øyepål	NT	1	LC		LC	
<i>Anguilla anguilla</i>	ål	CR	4	CR	4	VU	2
Marine krepsdyr							
<i>Homarus gammarus</i>	hummer			NT	1	LC	
Marine bløtdyr							
<i>Pecten maximus</i>	kamskjell	VU	2	LC		LC	
<i>Ostrea edulis</i>	østers	EN	3	EN	3	NT	1
Marine pattedyr							
<i>Cystophora cristata</i>	klappmyss	VU	2	EN	3	EN	3
<i>Phoca vitulina</i>	steinkobbe	VU	2	VU	2	LC	
<i>Halichoerus grypus</i>	havert	NT	1	LC		LC	
Antall truede arter		18		17		13	
Samlet score for truede arter			34		39		28

² Foreløpig.

De fire nye artene som nå vurderes rødlistet i 2015, alle som «nær truet», er blåsteinbit, (kyst)brisling, stillehavssild (Balsfjordsild) og polartorsk.

1.1 Blåsteinbit

Om blåsteinbit gir Artsdatabanken følgende (foreløpige) vurdering:

«Blåsteinbit er utbredt over hele det nordlige Atlanterhav. I norske farvann finnes blåsteinbit i Barentshavet, ved Svalbard og langs øvre del av kontinentalskråningen mot Norskehavet. Hovedgyteområdet er langs kontinentalskråningen dypere enn 400 meter. Det er først og fremst i Barentshavet at man har oversikt over bestandsutviklingen. Dette er i tillegg til gyteområdet det viktigste utbredelsesområdet for blåsteinbit. Det antas at blåsteinbiten blir kjønnsmoden omtrent samtidig med de andre to steinbitartene, dvs. når den er 6-10 år gammel (Pethon 2005). Generasjonslengden har derfor blitt satt til 10 år.

Det russiske havforskningsinstituttet PINRO har fulgt bestandsutviklingen til alle tre steinbitartene i Barentshavet siden 1979, dvs. i mer enn 3 generasjoner (Grekov 2015). Fra 1979 til 1985 var det en klar nedgang i tallrikhetsindeksene av flekksteinbit og blåsteinbit etter en tiårsperiode med særs intensivt fiske vesentlig utført av den sovjetiske trålerflåten. Frem til 2000 holdt tallrikheten av blåsteinbit seg noenlunde stabil, men ble så i en tiårsperiode ytterligere redusert. De siste par årene er det en økning i tallrikhet. Sammenligner man nåværende situasjon med tallrikheten for 3 generasjoner siden (1984), så får man en nedgang på ca. 45%. Da nedgangen synes å ha stoppet opp tilsier denne bestandsutviklingen en klassifisering som NT.

Havforskningsinstituttet har en toktserie tilsvarende den russiske, men for det sørvestlige Barentshav tilbake til 1981. Denne serien viser også en nedadgående trend i tallrikhet, men siden denne serien bare delvis, og i varierende grad, dekker Svalbard, har vi inntil videre valgt å feste mest lit til utviklingen i den russiske toktserien som dekker hele Barentshavet, inkl. Svalbard (riktignok noen år med svak dekning).»

Fiskeridirektoratet vil vise til at beskatningen av blåsteinbit ble vurdert etter forvaltningsprinsippet i 2014. Arten tas som bifangst i ulike fiskeri, og det ble konkludert med at nåværende forvaltningsordning og beskatningsgrad var i overensstemmelse kravene nedfelt i forvaltningsprinsippet. Fiskeridirektoratet opprettholder denne vurderingen, men en eventuell rødlisting nå tilsier at vi følger utviklingen i bestanden og fangstutviklingen de nærmeste årene.

1.2 Brisling

Om kystbrisling gir Artsdatabanken følgende (foreløpige) vurdering:

«Brisling forekommer i åpent hav i Nordsjøen, Skagerrak og Kattegat og i norske fjorder nord til Nordland. Brisling i norske farvann domineres av kyst- og fjordforekomstene, mens hovedmengdene av arten finnes i sørlige Nordsjøen og Kattegat utenfor norsk område. Den norske kystbrislingen synes å ha liten utveksling med havbrislingen i Nordsjøen (Glover et al. 2011). Det er 0-, 1- og 2-åringer som dominerer bestanden av kystbrisling, og dermed vil man

få store årlige variasjoner avhengig av rekruttering. Vi kjenner ikke til hvilke faktorer som påvirker årsklassestyrken. Akustiske 0-gruppe indekser fra et kyst- og fjordtokt fra Oslofjord til Nordfjord i perioden 1999-2008 viste store svingninger, med en gjennomsnittlig nedgang på 4 %. Dette toktet har etter 2008 ikke blitt gjennomført, og ved denne rødlistevurderingen har man bare hatt fangststatistikken å støtte seg til. I perioden 1960 til 1980 varierte fangstene mellom 8 000 og 18 000 tonn. Siden har det vært en nedadgående trend i fangsten med mellomårlege variasjoner (siste års fangster 1 200 - 2 000 tonn). Fiskeriet er kvotefritt uten andre begrensninger enn fredningstid (1. januar - 1. august), minstemål og fettprosent, hvilket kan indikere at fangststatistikken gjenspeiler en reell nedgang i tallrikhet. For å få frem en overordnet trend i tidsserien har vi gått lenger tilbake enn 10 år (minimum referanseperiode) og beregnet en lineær utvikling de siste 15 år. Når denne lineære utviklingen i fangststatistikken benyttes som bestandskriterium framkommer en nedgang på 28 % fra 2004 til 2013 (10 år) og brislingen settes derfor til NT med A2(b,d) som gjeldende kriterium. Risiko for utdøing, som påkrevd for klassifisering etter E-kriteriet, kan ikke kvantifiseres for en art av denne karakter. Utdøingsrisiko antas lav, men ytterligere forvaltningstiltak er påkrevd for å snu negativ tallrikhetstrend.»

Fiskeridirektoratet vil vise til at kystbrisling er oppført på listen over bestander som i 2015 skal prioriteres med tanke på revisjon av forvaltningstiltak. En eventuell rødlisting nå understreker viktigheten av at det arbeidet blir fulgt opp fram mot høstens reguleringsmøte. Se også brisling under sak 8/2015.

1.3 Stillehavssild (Balsfjordsild)

Om stillehavssild gir Artsdatabanken følgende (foreløpige) vurdering:

«Det har lenge vært kjent at Balsfjorden i Troms har, i tillegg til "vanlig" Atlantoskandisk sild (*Clupea harengus*), en egen sildebestand. Den skiller seg fra vanlig sild ved at antall ryggvirvler (52-55 vs. 56-60) er lavere. Jørstad og Pedersen (1986) påviste genetiske forskjeller med tidlige metoder (gel elektroforese), og resultatene ble bekreftet med sekvenser av mitokondrielt DNA av Laakkonen m.fl. (2013). Konklusjonen er at en av sildepopulasjonene i Balsfjorden er nærmere beslektet med silda i Stillehavet (*Clupea pallasii*) enn med Atlantoskandisk sild. På bakgrunn av dette har navnerådet for fisk foreslått det norske navnet "stillehavssild". I Balsfjorden opptrer de voksne individene av stillehavssild ved bunnen på 60-200 m dyp, mens den Atlantoskandiske silda lever i øvre vannlag fra 0 - 60 m dyp (Jørstad og Pedersen 1986). Balsfjordsild gyter i fjæra på vårparten, og telling av egg viste at ca 2,7 millioner sild hadde gytt her (Lurås 1994). Stillehavssilda holder hovedsakelig til i indre deler av Balsfjorden (Lurås 1994). Det er ikke kjent om populasjonen har økt eller minket i de tre siste generasjonene, men det antas at stillehavssilda er i god forfatning. Lite utbredelsesområde og lite gyteområde gjør likevel populasjonen utsatt, og kategorien settes derfor til NT med B1a(ii) som gjeldende kriterium. Risiko for utdøing, som påkrevd for klassifisering etter E-kriteriet, kan ikke kvantifiseres for en art av denne karakter.

En lignende sildepopulasjon holder til i Rossfjordvatnet vest av Balsfjorden, men kunnskapen om denne bestanden er mangelfull.»

Fiskeridirektoratet viser til at Balsfjordsilden altså ikke er vurdert rødlistet fordi den er i dårlig forfatning, men fordi den er sårbar på grunn av et begrenset leveområde. Fiskeridirektøren vil til høstens reguleringsmøte under behandlingen av neste års fiske av Norsk vårgytende sild

vurdere om det er hensiktsmessig med særskilte tiltak for å begrense en eventuell risiko for utfisking i Balsfjorden.

1.4 Polartorsk

Om polartorsk gjør Artsdatabanken følgende (foreløpige) vurdering:

«Polartorsken er en sirkumpolar art med en vesentlig utbredelse utenfor norske områder. I Barentshavet finnes den hovedsakelig nord og nordøst for polarfronten. Toktdata tyder på en nordlig og østlig forflytning de senere årene og en sannsynlig reduksjon i tallrikheten ved Svalbard. Det er mulig at det forekommer små fjordbestander ved Svalbard i likhet med i Porsangerfjorden. Basert på forskningsdata for perioden 1980-2008 viser polartorsken en preferanse for temperaturer mellom 2- 5.5°C (Eriksen et al. 2015). Sjøareal med slik temperatur var størst på 1980-tallet, særlig i Svalbard området. Eriksen et al. konkluderer med at økt temperatur i dette området vil påvirke artens utbredelse. I 2010 ble generasjonslengde for polartorsk beregnet til 3 år på basis av gjennomsnittsalder i den kjønnsmodne bestanden målt på tokt (eks. Prozorkevich and Gjøsæter 2013). Denne er også brukt i nåværende vurdering. Generasjonslengde i jomfruelig bestand er ikke mulig å beregne med sikkerhet. Kunnskap fra tokt i norske og russiske områder av Barentshavet tilsier en tallrikhetsreduksjon på over 50 % de siste 10 år, men det er usikkert hvor stor del av bestanden dette representerer. På grunn av den sannsynlige tallrikhetsreduksjonen ved Svalbard, som ikke kan sies å ha stoppet opp, kan polartorsk klassifiseres som EN i norske farvann, men tallrikheten er knyttet til utviklingen i den øvrige delen av utbredelsesområdet som ikke er godt nok kartlagt. Tokt i 2013 stadfestet utbredelse av polartorsk nordøst for Novaja Semlja selv om dette ikke bidro til noe økning i den totale biomasse. Toktet i 2014 fikk ikke dekket disse nordøstligste områdene pga is, og norske områder nord og øst for Svalbard som er aktuelle områder for polartorsken ble også dårlig kartlagt. Risiko for utdøing, som påkrevd for klassifisering etter E-kriteriet, kan ikke kvantifiseres for en art av denne karakter. Utdøingsrisiko antas lav, men tilstrekkelig geografisk toktdekning er påkrevd for å kunne vurdere status til bestanden med større sikkerhet. Konklusjonen blir derfor NT° med A2(b) som gjeldene kriterium. Den viktigste grunnen til nedgangen i norske områder (Svalbard) tilskrives klimatiske forandringer/temperaturforandringer. Nedgradering av kategori når sannsynlighet for utdøing er sterkt påvirket av populasjoner i naboland.»

Forvaltningen av polartorsk blir vurdert under oppfølgingen av forvaltningsprinsippet i neste avsnitt.

2 OPPFØLGING AV FORVALTNINGSPRINISPPET

Vi vil nedenfor gi en beskrivelse av biologiske særtrekk og tilstand for de bestandene som er utvalgte i 2015.

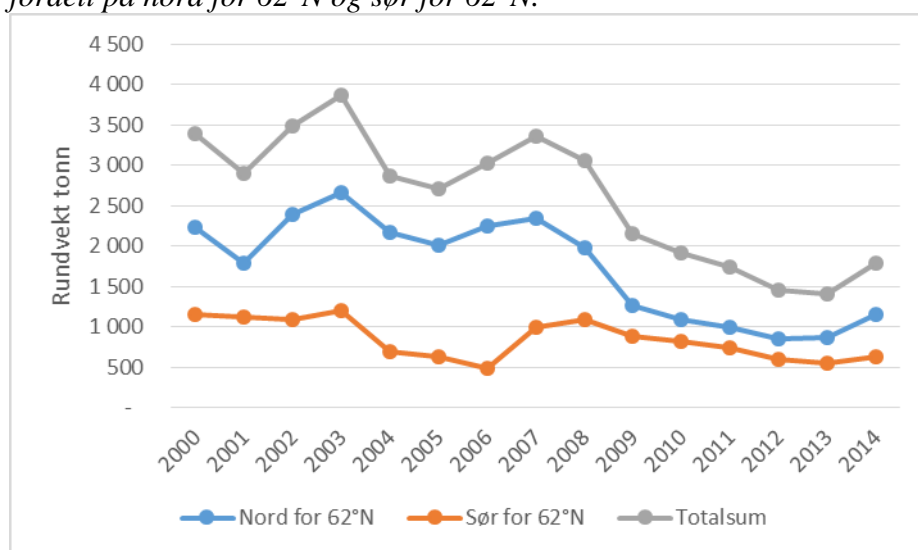

2.1 Lyr (*Pollachius pollachius*)

For en nærmere beskrivelse av biologi, utbredelse og bestandssituasjon for lyr vises til side 173 i Havforskningsrapporten 2015³. Bestanden er vurdert som livskraftig i henhold til Norsk rødliste 2006, 2010 og 2015 (foreløpig).

Det norske fisket etter lyr er ikke underlagt kvoteregulering. Norske fangster har stadig gått ned siden 2007, da det ble landet ca. 3.400 tonn. I 2013 var fangsten 1.400 tonn, men har økt noe i 2014.

Figur 2.1.1: Norske fartøys fangst (tonn) av lyr i perioden 2000-2014 i ICES-områdene I-IV fordelt på nord for 62°N og sør for 62°N.

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 13. mai 2015.

Av den norske fangsten av lyr i perioden 2000-2014 er 67 prosent fisket i ICES-område IIa, 25 prosent i ICES-område IV og rundt 8 prosent er fisket i ICES-område IIIa. Rundt 90 prosent av fangstene av lyr tas i redskapen garn og trål, og rundt 70 prosent av disse garn/trål fangstene er tatt nord for 62°N. Denne fangsten er hovedsakelig tatt i området Storegga - Haltenbanken⁴. I perioden 2000-2014 er nesten 50 prosent av lyren landet i månedene februar - april.

I 2014 er det registrert fangst av lyr i ICES-områdene I-IV på 44.000 sluttsedler og nesten 1.700 merkeregistrerte fartøy fisket i overkant av 1.750 tonn, fritidsfiskefartøy er registrert med 30 tonn, og førstehåndsverdien utgjorde nesten 20 mill. kr.

³ Havforskningsrapporten 2015 kan leses på Havforskningsinstituttets hjemmeside: http://www.imr.no/filarkiv/2015/03/rapport_2015.pdf_1/nb-no.

⁴ Hovedområde 06, 07.

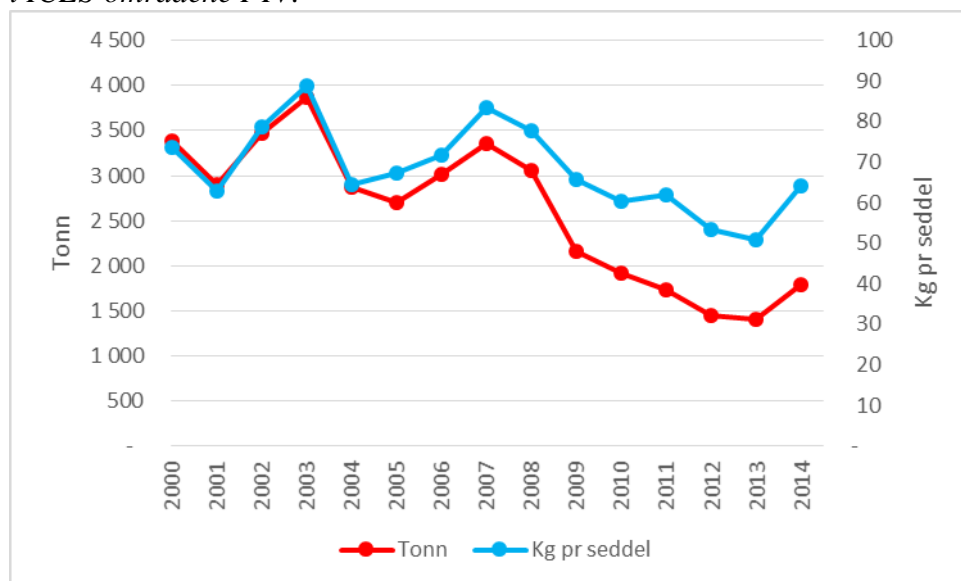
Tabell 2.1: Norske fartøys fangst (tonn) av lyr i 2014 i ICES-områdene I-IV fordelt på redskap og fartøystørrelse.

2014	Redskap							Totalt
	Fartøylengde	Annet	Garn	Juksa	Line	Not	Snurrevad	
under 11 m	11	530	27	7	0	4	32	612
11-14,99 m	0	253	1	27		30	31	342
15-20,99 m		64		8		0	4	76
21-27,99 m	0	115	0			1	34	150
28 m og over		138		7		0	427	572
uoppgitt	2	19	9	3			0	33
Totalt	13	1 120	38	52	0	35	529	1 787

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 13. mai 2015.

Den norske fangsten av lyr tas først og fremst med garn av små fartøy, men altså også som bifangst i trål.

Figur 2.1.2: Norske fartøys totale fangst og fangst per sluttseddel av lyr i perioden 2000-2014 i ICES-områdene I-IV.

For lyr viser trenden en reduksjon både i totalfangst og i fangst per sluttseddel fra 2007. Vi ser at nedgangen per seddel er relativt mindre enn nedgangen i totalfangst, noe som skulle tilsi at innsatsen i fisket er redusert. Av figur 2.1.1 ser vi at det særlig er nord for 62°N at fangstene er redusert. Fra 2013 til 2014 viser figur 2.1.2 at den negative trenden har snudd. Denne utviklingen ser ut til å fortsette inn i 2015. De fire første månedene i 2014 ble det fisket og landet 1.040 tonn lyr, i tilsvarende periode i 2015 er det registrert 1.114 tonn lyr, med økning i januar og april måned.

Fisket etter lyr er i liten grad regulert. I tillegg til yrkesfiske må det legges til grunn at fritidsfiske utgjør en vesentlig andel av beskatningen av denne arten. Eventuelle reguleringstiltak må antas å kunne bli inngrepene og krevende dersom de skal ha noen

vesentlig effekt på bestandsutviklingen. Fangstutviklingen etter 2013 gir imidlertid grunn for en viss optimisme. Sett hen til at forvaltningsmålet for lyr (kun) er «å sikre biodiversitet og økosystemets funksjon» vil Fiskeridirektøren foreslå at bestands- og fangstutviklingen for lyr foreløpig holdes til observasjon før eventuelle inngripende reguleringsiltak vurderes.

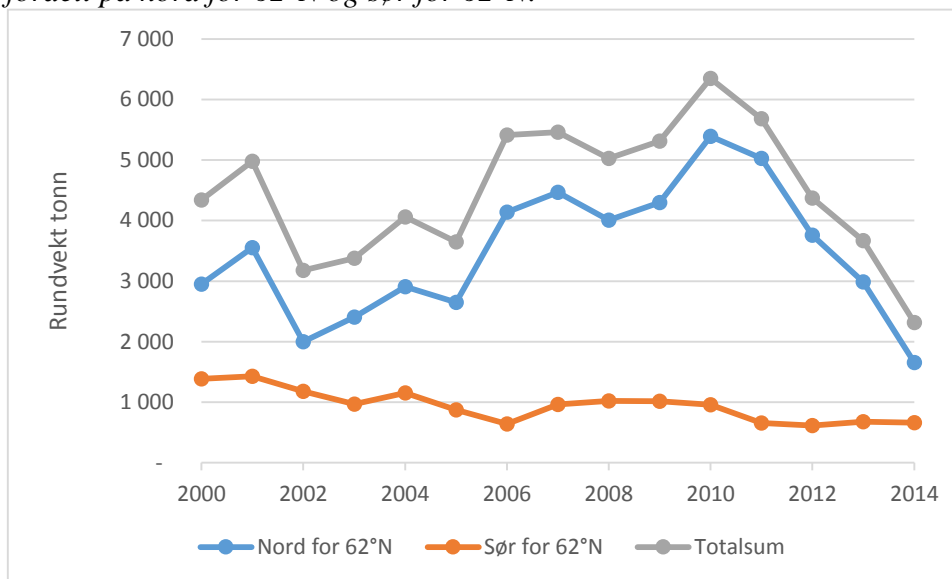
Et tiltak som imidlertid kan vurderes på kort sikt er å innføre et minstemål for lyr, og Fiskeridirektøren har til hensikt å be Havforskningsinstituttet utrede og komme med forslag om dette. Fiskeridirektøren ber om Reguleringsmøtets synspunkter på innføring av et minstemål for lyr.

2.2 Breiflabb (*Lophius piscatorius*)

For en nærmere beskrivelse av biologi, utbredelse og bestandssituasjon for breiflabb vises det til side 152 i Havforskningsrapporten 2015⁵. Det vises også til vedlagte notat fra Havforskningsinstituttet «Notat – Breiflabb nord for Stad. Innspill til Reguleringsmøtet, Fiskeridirektoratet 4. juni 2015».

Bestanden er vurdert som livskraftig i henhold til Norsk rødliste 2006, 2010 og 2015 (foreløpig).

Figur 2.2.1: Norske fartøys fangst av breiflabb i ICES-områdene I-IV i perioden 2000-2014, fordelt på nord for 62°N og sør for 62°N.

I perioden 2000-2014 er 66 prosent av fangstene av breiflabb som er fisket nord for 62°N tatt i statistikkområde 06 og 07 (Storegga - Haltenbanken).

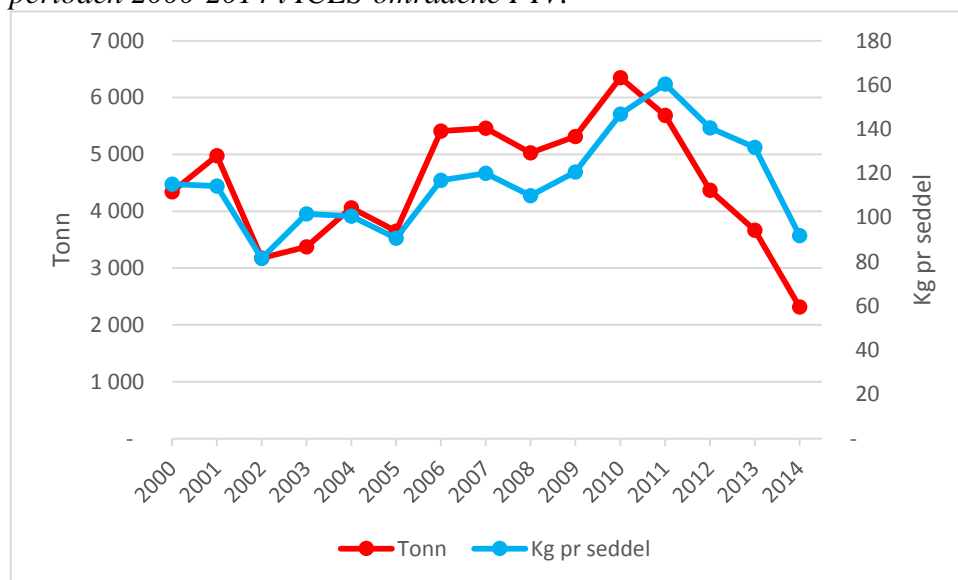
⁵ Havforskningsrapporten 2015 kan leses på Havforskningsinstituttets hjemmeside: http://www.imr.no/filarkiv/2015/03/rapport_2015.pdf_1/nb-no.

Tabell 2.2: Norske fartøys fangst (tonn) av breiflabb i 2014 i ICES-områdene I-IV fordelt på redskap og fartøystørrelse.

2014 Fartøylengde	Redskap							Totalt
	Annet	Garn	Juksa	Line	Not	Snurrevad	Trål	
under 11 m	5	1 053	5	9		3	14	1 089
11-14,99 m	5	928	2	6		6	19	967
15-20,99 m		59	1	2		2	9	72
21-27,99 m	1	25		0	-	4	57	86
28 m og over	0	17		10		1	65	93
uoppgitt	0	6	0	0		0		7
Totalt	12	2 088	8	28	-	16	163	2 315

Kilde: Fiskeridirektoratets landing- og sluttseddelregister per 18. mai 2015.

Figur 2.2.2: Norske fartøys totale fangst (tonn) og fangst per sluttseddel av breiflabb i perioden 2000-2014 i ICES-områdene I-IV.

Av tabell 2.2 fremgår det at det norske fisket etter breiflabb i all hovedsak drives med garn av fartøy mindre enn 15 meter. Et mindre kvantum tas som bifangst i trålfisket. Etter en kraftig økning i (garn)fangsten fra 2002 til 2010 ser vi at det har vært en dramatisk nedgang de siste 4 årene, både i totalfangst og i fangst per sluttseddel. Av figur 2.2.1 ser vi at fangstene i sør har holdt seg ganske stabile i hele perioden, mens det er i nord veksten og den påfølgende nedgangen har kommet.

Breiflabb har forvaltningsmål 2 som er «høyt og om mulig stabilt langtidsutbytte». I forhold til et slikt forvaltningsmål synes utviklingen i bestanden åpenbart å gå i gal retning.

Under fjorårets reguleringsmøtebehandling var breiflabb ikke på den foreslåtte listen over prioriterte bestander i 2015. I brev av 5. november 2014 ga imidlertid Nærings- og fiskeridepartementet Fiskeridirektoratet signal om at man ønsket breiflabb inn på listen over prioriterte bestander. Oppsummeringen av status i fisket som er gitt her avdekker at dette var betimelig. En gjennomgang av reguleringstiltakene i breiflabbfisket med sikte på en

innstramming vil således måtte prioriteres fremover, et arbeid som sannsynligvis vil måtte strekke seg inn i 2016. Vi viser i denne sammenheng til forslag nedenfor om prioriterte bestander i 2016.

2.3 Lysing (*Merluccius merluccius*)

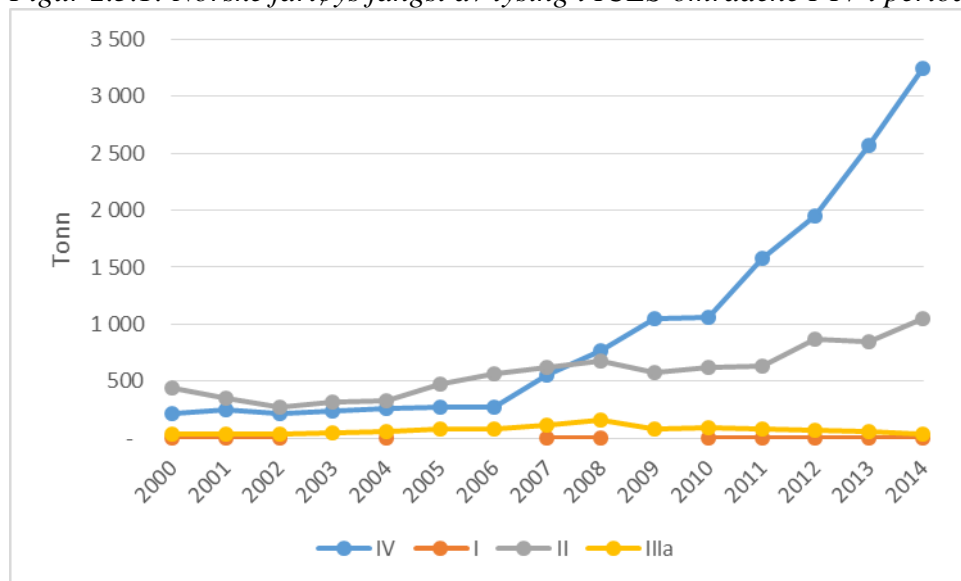

For en nærmere beskrivelse av biologi, utbredelse og bestandssituasjon for lysing vises til side 174 i Havforskningsrapporten 2015⁶. Bestanden er vurdert som livskraftig i henhold til Norsk rødliste 2006, 2010 og 2015 (foreløpig).

Norske fartøys fangst av lysing er ikke regulert med kvoter. Minste maskestørrelse i garn sør for 62°N og vest for en rett linje gjennom Lindesnes og Hanstholm fyr 148 mm. Det er fastsatt et minstemål for lysing på 30 cm.

Den norske fangsten av lysing var i 2014 på 4.300 tonn. Siden 2004 har fangsten stadig økt. Den norske fangsten av lysing i ICES-områdene I-IV tas først og fremst i trål, men også i garnfisket. I 2014 er nesten 70 prosent fisket med trål og 25 prosent med garn. I perioden 2000 – 2014 er mer enn 60 prosent av fangstene fisket sør for 62°N. I 2014 ble 75 prosent av fangstene fisket i sør for 62°N og 24 prosent nord for 62°N.

Figur 2.3.1: Norske fartøys fangst av lysing i ICES-områdene I-IV i perioden 2000-2014.

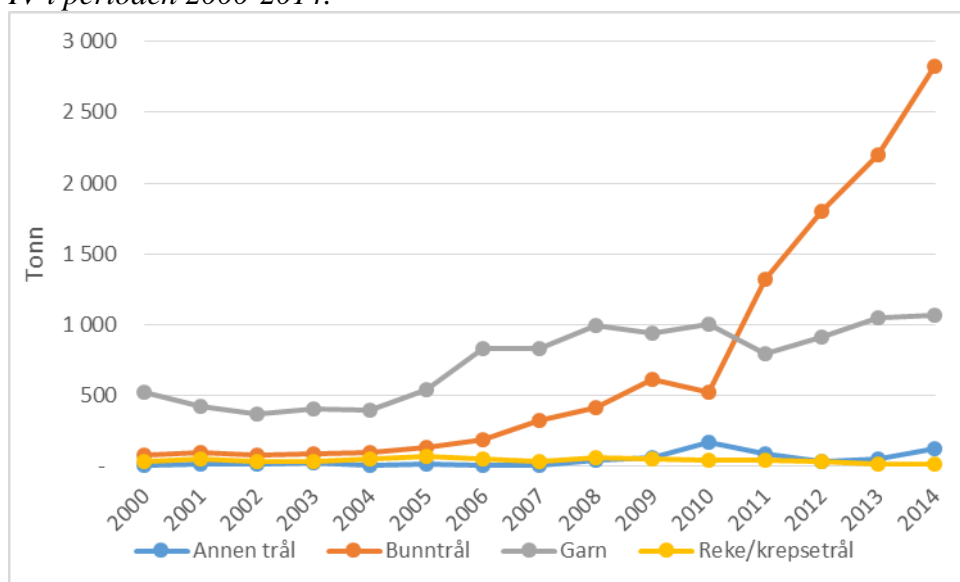

⁶ Havforskningsrapporten 2015 kan leses på Havforskningsinstituttets hjemmeside: http://www.imr.no/filarkiv/2015/03/rapport_2015.pdf_1/nb-no.

Tabell 2.3: Norske fartøys fangst (tonn) av lysing i 2014 i ICES-områdene I-IV fordelt på redskap og fartøystørrelse.

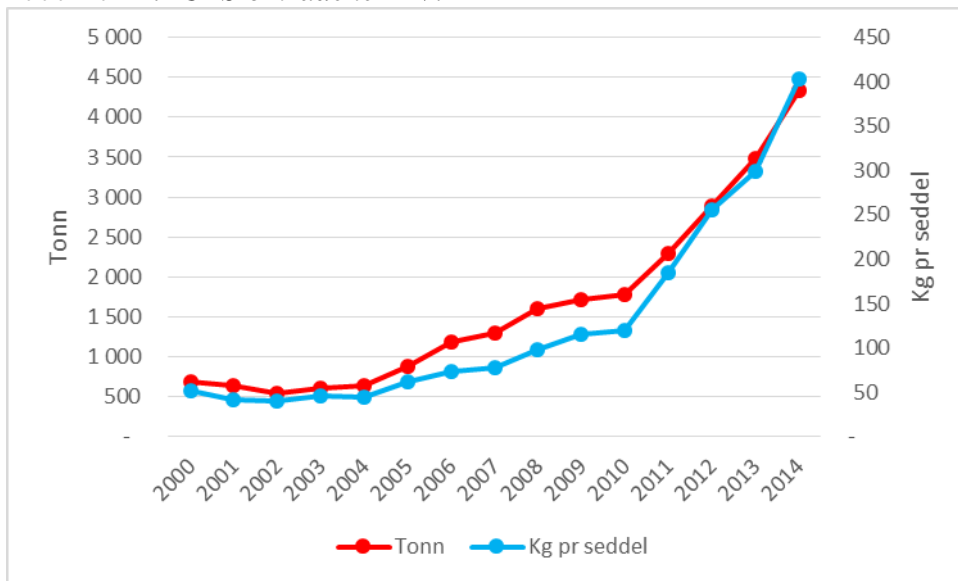
2014	Redskap							
Fartøylengde	Annet	Garn	Juksa	Line	Not	Snurrevad	Trål	Totalt
under 11 m	6	346	2	1		68	1	424
11-14,99 m	0	209	0	4		18	3	234
15-20,99 m		50		0		0	1	52
21-27,99 m	0	219				183	318	719
28 m og over	0	235		19	0	1	2 646	2 901
uoppgitt	0	4	0	0		0	0	5
Totalt	7	1 063	2	24	0	270	2 969	4 335

Figur 2.3.2: Norske fartøys fangst av lysing med redskapene trål og garn i ICES-områdene I-IV i perioden 2000-2014.

I 2014 utgjorde førstehåndsverdien for lysing fisket av norske fartøy i ICES-områdene I-IV, 37 millioner kroner. Fangsten er registrert på 10.750 sluttседler, og 4.331 tonn er fisket av 910 fartøy, og 4 tonn er fritidsfiske med noe over 50 fartøy. Den viktigste fangstperioden for lysing er 2. og 3. kvartal, i 2014 var 30 prosent av fangsten tatt i disse periodene. I første kvartal og siste kvartal ble hhv.13 og 25 prosent av fangsten tatt. August var måneden med høyest fangst i 2014.

Figur 2.3.3: Norske fartøys totale fangst (tonn) og fangst per sluttseddel av lysing i perioden 2000-2014 i ICES-områdene I-IV.

Vi ser av figur 2.3.2 at økningen de 4 siste årene skyldes økte fangster med bunntål. Bunntål i fangststatistikken omfatter både bifangster av lysing i industritrålfisket og i seitrålfisket. Økningen viser seg å være særlig stor i seitrålfisket i den norske delen av Nordsjøen. Figur 2.3.3 indikerer at økningen skyldes økte fangstrater. Dette er sammenfallende med innmeldte fangster og observasjoner av EUs trålfiske i norsk sone der det også har vært en økning av bifangsten av lysing de senere år.

Lysing er en relativt varmekjær art, og det er nærliggende å anta at økte fangster og økt tilstedeværelse av lysing i norske farvann har en sammenheng med endringer i klima. Det er per i dag ikke etablert noen fellesforvaltning av lysing med EU. Dersom en nordlig forskyvning av bestanden fortsetter og blir av vedvarende karakter, vil vi anta at dette blir en problemstilling i fiskerisamarbeidet med EU.

Lysing har som forvaltningsmål «å sikre biodiversitet og økosystemets funksjon», og bestanden er vurdert som livskraftig i henhold til Artsdatabankens kriterier.

Fiskeridirektøren vil derfor konkludere med at nåværende forvaltningsordning og beskatningsgrad er i overensstemmelse med kravene nedfelt i forvaltningsprinsippet. Sannsynlige og vedvarende endringer i utbredelsesområde for bestanden tilsier imidlertid at både forvaltningsmål og forvaltningsordning, herunder mulig fellesforvaltning med EU, vil være gjenstand for en løpende vurdering de kommende årene.

2.4 Havmus (*Chimaera monstrosa*)

For en nærmere beskrivelse av biologi, utbredelse og bestandssituasjon for havmus vises til side 155 i Havforskningsrapporten 2015⁷. Der sies det blant annet at ”forekomsten av havmus i (forsknings)toktene de siste tiår har vært stabil eller økende.”

Havmus fanges som bifangst, hovedsakelig i linefisket med fartøy over 28 meter. I perioden 2000-2014 er nesten 90 prosent av fangstene tatt nord for 62°N.

I 2014 er det registrert fangst av havmus i ICES-områdene I-IV på 150 sluttsedler og førstehåndsverdien utgjorde 102.000 kr.

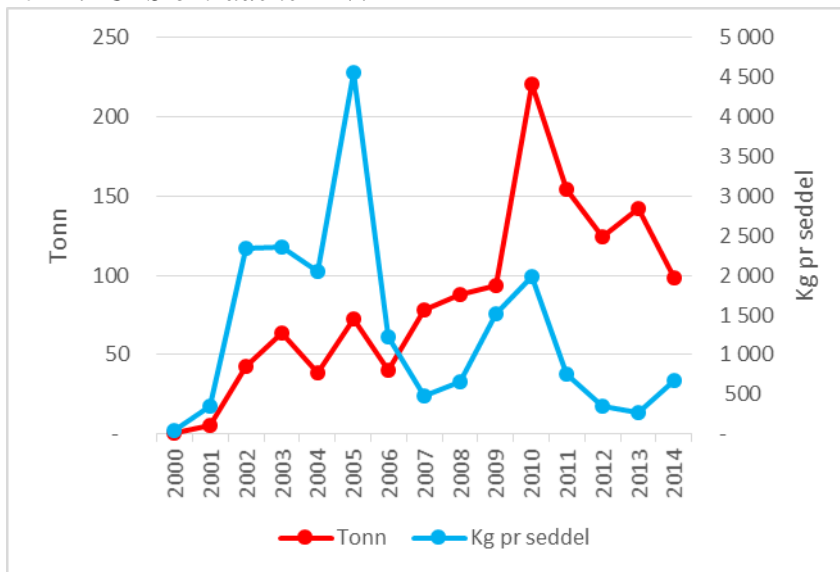
Tabell 2.4: Norske fartøys fangst (tonn) av havmus i ICES-områdene I-IV etter redskap i perioden 2000-2014.

Redskap	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Totalt
Annet														0	0	0
Garn	0	0	1	0		0		2	2	0	0	1	1	1	0	8
Juksa														0		0
Line	0	6	42	62	39	73	40	76	86	68	80	120	66	119	89	1 066
Snurrevad				1				0	0					0	0	2
Trål								0	0	26	40	33	57	23	9	189
Totalt	0	6	42	64	39	73	40	78	88	94	220	155	124	143	99	1 264

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 13. mai 2015.

⁷ Havforskningsrapporten 2015 kan leses på Havforskningsinstituttets hjemmeside: http://www.imr.no/filarkiv/2015/03/rapport_2015.pdf_1/nb-no.

Figur 2.4.1: Norske fartøys totale fangst og fangst per sluttseddel av havmus i perioden 2000-2014 i ICES-områdene I-IV.

Havmus er ikke oppført på Norsk rødliste 2006, 2010 eller i forslaget til rødliste for 2015. Forvaltningsmålet for havmus er «å sikre biodiversitet og økosystemets funksjon».

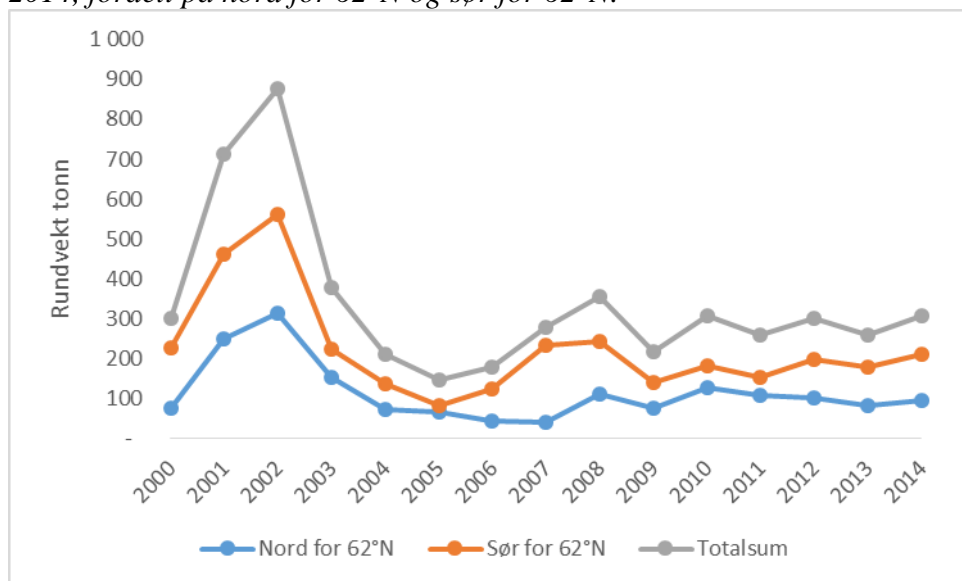
På bakgrunn av ovenstående vil Fiskeridirektøren konkludere med at nåværende forvaltningsordning og beskatningsgrad for havmus er i overensstemmelse kravene nedfelt i forvaltningsprinsippet.

2.5 Skjellbrosme (*Phycis blennoides*)

Skjellbrosme er ikke omtalt i Havforskningsrapporten 2015. Arten er bedømt livskraftig av Artsdatabanken i 2006, 2010 og i henhold til foreløpig rødliste for 2015. Skjellbrosme tas som bifangst, hovedsakelig i autolinefisket. De siste 10 år har fangstene variert mellom 150 og 300 tonn årlig uten noen klar trend.

Skjellbrosme er en art i gruppen skjellbrosmefamilien, som ligner på brosme men har to ryggfinner. Den blir vanligvis ca. 60 cm lang. Skjellbrosme er i hovedsak nattaktiv, og lever av krepsdyr og småfisk. Det er en dypvannsfisk som i Norden fanges på 150-375 meters dyp, over myke substrater. Utbredelsen av skjellbrosme; sør i Europa, langs Atlanterhavet og Middelhavet, ved Afrikas vestkyst til Marokko.

Figur 2.5.1: Norske fartøys fangst av skjellbrosme i ICES-områdene I-IV i perioden 2000-2014, fordelt på nord for 62°N og sør for 62°N.

Av figuren fremgår det at fangstene av skjellbrosme nådde et maksimum i 2002, for deretter bli redusert og flate ut. Fangsten de siste årene har vært stabil.

Skjellbrosme er i hovedsak bifangst i linefisket, og i perioden 2000 – 2014 er 95 % av fangstene av skjellbrosme fisket med redskapet line. Tabellen nedenfor viser hvordan fangsten fordelte seg på redskap og fartøystørrelse. Vi ser at det meste av fangsten fiskes av linefartøy som er over 28 meter. I 2014 var det totalt registrert fangst av skjellbrosme på 56 registreringsmerker, 24 av disse var fartøy som hadde fisket med line. I 2001 var det registrert fangst på 78 fartøy, hvor 62 fartøy som hadde fisket med line.

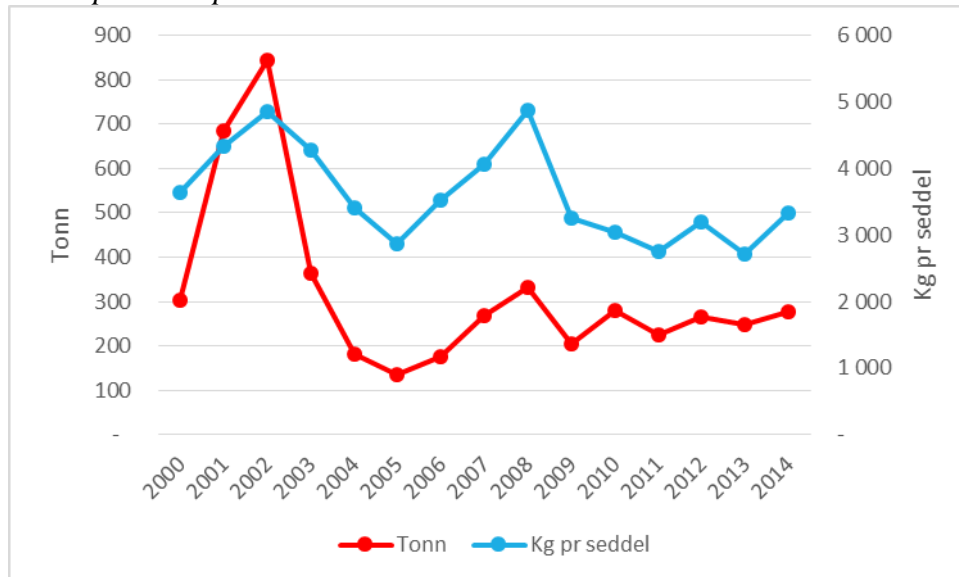
Tabell 2.5: Norske fartøys fangst (tonn) av skjellbrosme i ICES-områdene I-IV etter redskap og fartøylengde i 2014.

2014	Redskap				
Fartøylengde	Annet	Garn	Line	Trål	Totalt
under 11 m	0	1	0		1
11-14,99 m	0	7	0	0	7
15-20,99 m		1	0	0	1
21-27,99 m		19		0	19
28 m og over			276	2	278
(tom)		0			0
Totalt	0	28	276	2	307

I 2014 var det registrert fangst av skjellbrosme på 100 sluttsedler. Fangstverdien av skjellbrosme fisket i ICES-områdene I-IV utgjorde i 2014 1,5 millioner kroner. Figuren under viser hvordan fangst og fangst per sluttseddel har utviklet seg i perioden 2000 – 2014. Da

skjellbrosme i hovedsak er bifangst i linefisket, men mer tilfeldig med andre redskap, er det i figur 2.4 linefangstene av skjellbrosme som er gjengitt.

Figur 2.5.2: Norske fartøys fangst og fangst per sluttseddel av skjellbrosme fisket med redskapet line i perioden 2000-2014 i ICES-områdene I-IV.

Fangst og fangst per seddel har stabilisert seg de siste 6 årene. Reduksjon i antall autolinefartøy har sannsynligvis også gitt redusert bifangst av skjellbrosme.

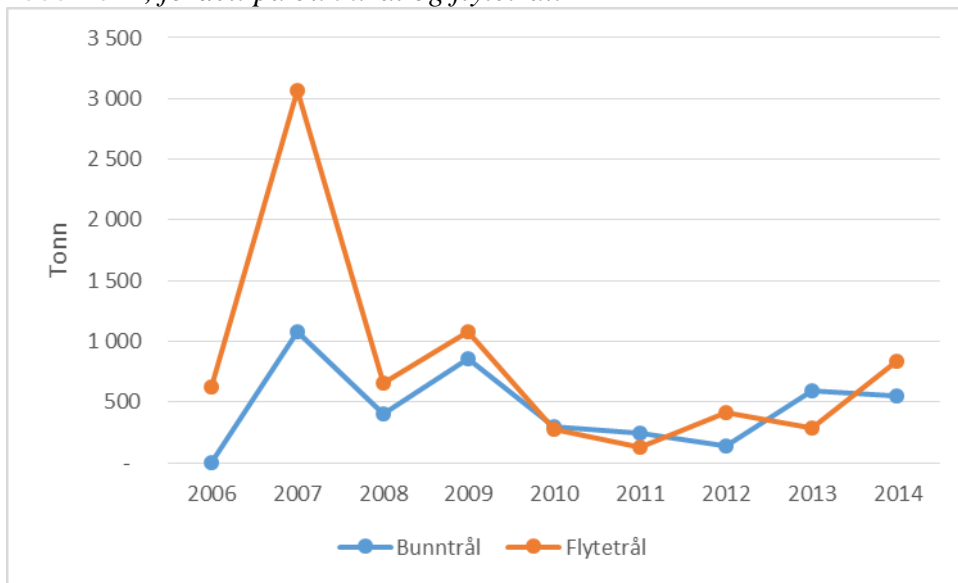
Skjellbrosme er ikke oppført på Norsk rødliste 2006, 2010 eller i forslaget til rødliste for 2015. Forvaltningsmålet for skjellbrosme er «å sikre biodiversitet og økosystemets funksjon».

På bakgrunn av ovenstående vil Fiskeridirektøren konkludere med at nåværende forvaltningsordning og beskatningsgrad for skjellbrosme er i overensstemmelse kravene nedfelt i forvaltningsprinsippet.

2.6 Sølvorsk (*Gadiculus argenteus*)

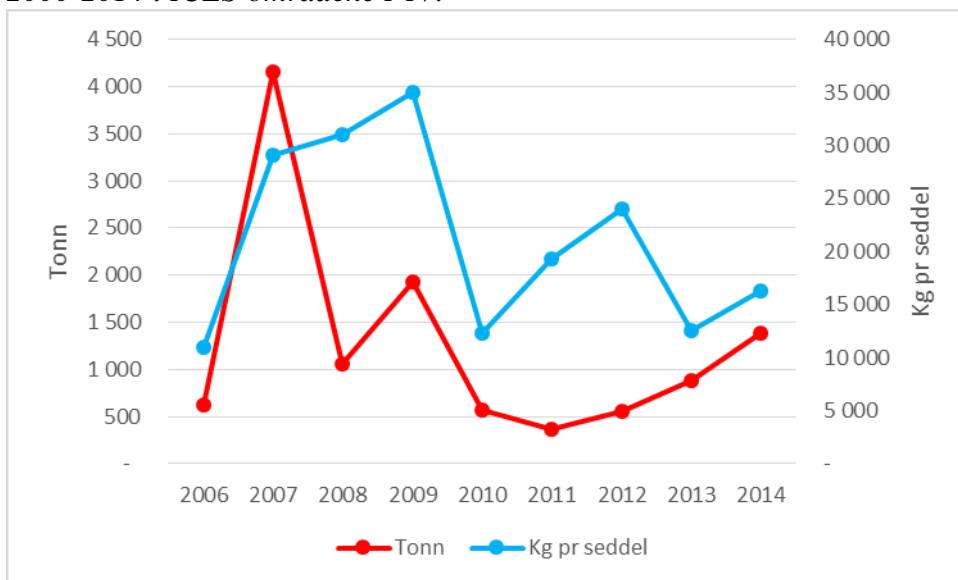
Sølvorsk er ikke omtalt i Havforskningsrapporten 2015. Arten er imidlertid bedømt livskraftig av Artsdatabanken i 2006, 2010 og i henhold til foreløpig rødliste for 2015. Sølvorsk tas som bifangst i trålfisket etter øyepål og kolmule. Fangstene har tilsynelatende variert en god del over tid, og før 2006 ble sølvorsk ikke spesifisert på sluttsedlene. Bifangstene vil naturlig variere med tilgjengelige kvoter av øyepål og kolmule. I tillegg må vi imidlertid også legge til grunn at kvaliteten med hensyn til spesifisering på art i industritrålfisket ikke er spesielt presis, og insitamentet til å føre opp sølvorsk på seddelen kan i tillegg være påvirket av kvotesituasjonen for målartene øyepål og kolmule.

Figur 2.6.1: Norske fartøys fangst av sølvtsorsk med trål i ICES-områdene I-IV i perioden 2000-2014, fordelt på bunnetrål og flytetrål.

I 2014 er det registrert fangst av sølvtsorsk i ICES-område I-IV på 85 sluttsedler fordelt på 15 fartøy. I 2014 utgjorde førstehandsverdien av sølvtsorkfangstene 2 mill.kr.

Figur 2.6.2: Norske fartøys totale fangst og fangst per sluttseddel av sølvtsorsk i perioden 2000-2014 i ICES-områdene I-IV.

Industritrålfisket har en kjent utfordring med hensyn til korrekt angivelse av artssammensetning, herunder sølvtsorsk, jf prioriteringer for 2015 vedrørende prøvetaking og prøvetrekker under Fiskeritabellen.

Det er imidlertid ikke grunn til å anta at bifangsten av sølvtorsk i seg selv utgjør noen trussel mot bestanden. Sølvtorsk har forvaltningsmål «å sikre biodiversitet og økosystemets funksjon».

På denne bakgrunn, og med referanse til prioriteringene under Fiskeritabellen, vil Fiskeridirektøren konkludere med at nåværende forvaltningsordning og beskatningsgrad for sølvtorsk tilfredsstillende kravene nedfelt i forvaltningsprinsippet.

2.7 Polartorsk (*Boreogadus saida*)

For en nærmere beskrivelse av biologi, utbredelse og bestandssituasjon for polartorsk vises til side 178 i Havforskningsrapporten 2015⁸.

Som vist til ovenfor under 1.1 vurderer Artsdatabanken å rødliste polartorsk som «nær truet». Polartorsk må betraktes som en nøkkelart i økosystemet i Barentshavet. Reduksjonen i målt bestand i norske farvann skyldes trolig en nordøstlig forflytning av utbredelsesområde, eventuelt kombinert med en lavere produktivitet i bestanden som følge av et varmere klima.

I Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister er det fra 2000 registrert fangst av polartorsk i årene 2006, 2010, 2011 og 2013 med hhv. 57 tonn, 2 tonn, 9 tonn og 0,1 tonn. Med unntak av et par registrerte fangster med not og flytetrål i 2006 og 2011 har det altså ikke vært et direkte fiske etter polartorsk i norske farvann, men tilfeldige og marginale bifangster forekommer i rekefiske. Selv om vi må anta at det forekommer et visst utkast av polartorsk i rekefiske utover de fangster som er registrert i Forvaltningstabellen, må det kunne fastslås at beskatningen er helt marginal sammenholdt med en målt bestand i Barentshavet på 243 000 tonn høsten 2014, jf Havforskningsrapporten 2015, side 178.

Selv om det ikke foregår et direkte fiske etter polartorsk (med ringnot eller flytetrål) av noe omfang, så er det ikke et formelt forbud mot dette. Med utgangspunkt i bestandssituasjonen og artens nøkkelrolle i økosystemet vil Fiskeridirektøren forslå at det etableres et slikt forbud.

Med etableringen av et slikt formelt forbud vil Fiskeridirektøren konkludere med at forvaltningsordningen og nåværende beskatningsgrad for polartorsk er i overensstemmelse med kravene nedfelt i forvaltningsprinsippet.

Selv om vi ikke finner grunnlag for å foreslå tiltak spesifikt rettet mot bifangst av polartorsk i rekefiske, forslår vi i tilknytning til Fiskeritabellen å prioritere innsats rettet mot utvikling av ny teknologi som generelt kan bidra til redusert omfang av bifangster, herunder polartorsk, i rekefiske.

⁸ Havforskningsrapporten 2015 kan leses på Havforskningsinstituttets hjemmeside: http://www.imr.no/filarkiv/2015/03/rapport_2015.pdf_1/nb-no.

3 PRIORITERINGER FOR 2016

3.1 Endringer i Bestands- og Fiskeritabellen 2015

Bestands- og Fiskeritabellen 2015 danner grunnlaget for prioriteringer for 2016. I tillegg til å oppdatere tabellene med ny informasjon siden fjorårets versjon har vi funnet tiden inne til å foreta noen mindre endringer og forenklinger av selve tabelloppsettet. Endringene består i at

1. I Bestandstabellen for 2015 har vi kuttet ut det som til nå har vært forvaltningsmål 3: «Øke langtidsutbyttet ut over dagens nivå». For en bestand som i tilstandskolonnen er klassifisert til å være i dårlig forfatning ivaretas dette hensynet i kombinasjonen med et av de 3 øvrige forvaltningsmål. Det som tidligere var forvaltningsmål 4⁹ blir nå 3. Bestander som hadde det tidligere forvaltningsmål 3 er innplassert med forvaltningsmål 1, 2 eller 3 som følger:

Forvaltningsmål 1 - Optimalt økonomisk utbytte

torsk i Nordsjøen/Skagerrak

Forvaltningsmål 2 - Høyt og om mulig stabilt langtidsutbytte

tobis, brosme, torsk kyst nord, kveite nord, breiflabb, makrellstørje, uer Irmingerhavet, vanlig uer og hummer

Forvaltningsmål 3 - Sikre biodiversitet og økosystemets funksjon

torsk kyst sør

2. I Fiskeritabellen for 2015 har vi fjernet kolonnen med redskapsspesifikasjoner som var lite informativ og plasskrevende. Og i kolonnene 5 – 12 er antall graderinger redusert fra 5 til 3; grønn, gul og rød. Dette er gjort ved at mørkegrønn og lysegrønn er slått sammen til grønn, og tilsvarende er lys- og mørkerød blitt til rød.

Fiskeridirektøren ber om eventuelle synspunkter på de endringer som er gjort og spesielt på de reviderte forvaltningsmål for enkeltbestander som er vist ovenfor.

3.2 Bestandstabellen 2015

3.2.1 Prioriterte bestander i 2015

Basert på sakspapirene til reguleringsmøtet 5. juni 2014, diskusjonen i reguleringsmøtet samt Nærings- og fiskeridepartementets kommentarer, gir tabellen nedenfor en oversikt over hvilke bestander basert på Bestandstabellen 2014 som er gitt prioritet i 2015.

⁹ Sikre biodiversitet og økosystemets funksjon.

Tabell 3.2.1: Prioriterte bestander i 2015, basert på Bestandstabellen 2014.

Bestand	Merknader
Hummer	Evaluere eksisterende tiltak og vurdere nye
Kveite	Vurdere og følge opp tiltak
Breiflabb	Vurdere og følge opp tiltak
Leppefisker	Videre utvikling av reguleringstiltakene
Raudåte	Utvikle og implementere forvaltningsplan
Kolmule	Revisjon av forvaltningsplan
Snabel uer (Sebastes Mentella)	Arbeide for å etablere et multilateralt forvaltningsregime
Vanlig uer (Sebastes Norvegicus)	Vurdere tiltak for gjenoppbygging
Torsk, hyse og lodde Barentshavet	Revisjon av forvaltningsplan
Torsk Nordsjøen/Skagerrak	Revisjon av forvaltningsplan
Reker Skagerrak/Nordsjøen	Utarbeide forvaltningsplan
Snøkrabbe	Vurdere fremtidig forvaltning
Kystbrisling	Vurdere og følge opp tiltak

3.2.2 Oppfølging av prioriterte bestander i 2015

Rapporten fra arbeidsgruppen som har vurdert reguleringstiltak i fisket etter **vanlig uer** har vært på høring, og vi regner med at reviderte tiltak for beskyttelse av uer vil bli fastsatt i løpet av høsten. Vanlig uer kan dermed tas ut av listen over prioriterte bestander for 2016.

Reguleringstiltak for et gjenåpnet norsk fiske etter **snabeluer** i NØS ble utredet og iverksatt våren 2014, og høsten 2014 ble Norge og Russland enige om en felles forvaltning av bestanden. Selv om det ikke er enighet med de øvrige partene i NEAFC om en forvaltning som omfatter tredje lands fiske i internasjonalt farvann, kan bestanden tas ut av listen over prioriterte bestander i 2016. I listen over prioriterte bestander i 2016 er det imidlertid tatt med et generelt punkt som prioriterer uløste multilaterale fordelingsproblemer for makrell, sild, kolmule og snabeluer.

Arbeidsgruppen for revisjon av forvaltningstiltak i **hummer**fisket forventes å levere sin rapport slik at forslag til tiltak kan sendes på høring og vedtas i år. Hummer kan dermed tas ut av prioriteringslisten for 2016. Det er utvist interesse og lokale initiativ for å få etablert bevaringsområder for hummer i flere kommuner langs kysten. Disse initiativene vil bli fulgt opp fremover.

Arbeidet med en forvaltningsplan for **raudåte** er godt i gang og forventes slutført i 2015.

Revisjon av **forvaltningsplaner og høstingsregler** for torsk, hyse og lodde i Barentshavet og for kolmule forventes slutført i 2015. Det er flere av forvaltningsplanene for bestander i Nordsjøen og Skagerrak som skal revideres i 2015 eller 2016. På grunn av uavklarte kompetansesporsmål internt i EU mellom Rådet, Kommisjonen og EU-parlamentet er det uvisst når arbeidet med den enkelte forvaltningsplan vil være i mål. Det er derfor hensiktsmessig å liste revisjon av forvaltningsplaner og høstingsregler for bestander i Nordsjøen og Skagerrak som et generelt og prioritert tiltak også i 2016. **Etablering av en forvaltningsplan for reker i Nordsjøen og Skagerrak** som er prioritert i 2015 forventes også å måtte videreføres i 2016.

De øvrige arter som ble prioritert for 2015; **snøkrabbe, leppefisker, kystbrisling, breiflabb og kveite sør** vil måtte videreføres og prioriteres også i 2016. Aktiviteten med hensyn til disse artene varierer fra null for kveite i sør til stor for leppefisker, men har det til felles at det er behov for innsats også neste år.

3.2.3 Nye bestander som bør prioriteres i 2016

Fisket etter **sjøkreps** er i stor grad uregulert. Det har i de senere årene vært en økende interesse for dette fiskeriet. Fiskeridirektoratet vil nedsette en gruppe som skal kartlegge situasjonen og status for bestand og fiskeri, og deretter vurdere behovet for eventuelle tiltak.

Bestandssituasjonen for **kysttorsk i sør** synes å være ytterligere svekket. Forvaltningen av kysttorsk i sør har vært utredet i flere utvalg, og det foreligger flere reguleringsforslag. Disse forslag til tiltak er bare delvis fulgt opp. Bestandssituasjonen nå gjør at det er grunn til å prioritere kysttorsk i sør på nytt. Første trinn vil være å gå gjennom alle tidligere foreslåtte tiltak med formål for å se hvilke av disse som fremdeles kan være aktuell å iverksette. Det er også aktuelt å be Havforskningsinstituttet om oppdatert og eventuelt utvidet kunnskap.

3.2.4 Oversikt over forslag til prioriterte bestander i 2016

Tabell 3.2.1: Forslag til prioriterte bestander i 2016, basert på Bestandstabellen 2015

Bestand	Merknader
Breiflabb	Vurdere og følge opp tiltak
Fellesbestander med EU	Revisjon av forvaltningsplan
Kveite	Vurdere og følge opp tiltak
Kystbrisling	Vurdere og følge opp tiltak
Kysttorsk sør	Revisjon av forvaltningstiltak
Leppefisker	Videre utvikling av reguleringstiltakene
Reker Skagerrak/Nordsjøen	Utarbeide forvaltningsplan
Sjøkreps	Vurdere fremtidig forvaltning
Snøkrabbe	Vurdere fremtidig forvaltning
Uløste multilaterale fordelingsspørsmål	Makrell, sild, kolmule, snabeluer

Fiskeridirektøren ber om innspill på om det er bestander som burde ha vært med på listen men som er utelatt, samt synspunkter på hvilke bestander som eventuelt bør prioriteres først med hensyn til utvikling av forvaltningstiltak.

3.3 Fiskeritabellen 2015

3.3.1 Prioriterte utviklingstiltak i 2015

Basert på sakspapirene til reguleringsmøtet 5. juni 2014 og diskusjonen i reguleringsmøtet gir tabellen nedenfor en oversikt over hvilke utviklingstiltak basert på Fiskeritabellen 2014 som er gitt prioritet i 2015.

Tabell 3.3.1: Prioriterte utviklingstiltak i 2015, knyttet til Fiskeritabellen 2014.

Utfordring	Merknad
Selektivitet og utkast	Estimere omfanget av utkast i torske- og hysefisket nord for 62°N
	Revisjon av kriteriene for tillatt innblanding av yngel i rekefisket
	Vurdere videre utvikling av RTC systemet i Nordsjøen og Skagerrak
	Videreutvikle prøvetrekker for bedre å kunne fastslå fangstsammensetning i industritrålfisket
	Kartlegge artssammensetning og lengdefordelingen i industritrålfisket og oppfølgende forsøk med uttesting av nye ristsystemer tilpasset de minste tråltypene
Bidødelighet	Kartlegging av fangstsammensetning og forsøk med bruk av seleksjonsinnretninger i fiske med reke-trål i Skagerrak og Nordsjøen
	Opprensning av tapte fiskeredskaper
	Forsøk med bruk av fiskeutslipp i fiske med snurrevad etter torsk, hyse og sei
Bunnpåvirkning	Fangstbegrensningssystem med fiskeutslipp i trålfisket etter torsk, hyse og sei
	Vurdere tiltak for å redusere belastning på bunnhabitat

3.3.2 Oppfølging av prioriterte utviklingstiltak i 2015

Estimere omfanget av utkast i torske- og hysefisket nord for 62°N

I et samarbeid mellom Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet er data for garnfisket etter torsk innsamlet og analysert. Analysen ble avgrenset til garnfiske, blant annet ut fra en antagelse om at garn vil være representativt for et eventuelt generelt utkastproblem i kystfisket. Analysen viser imidlertid et svært oppløftende resultat der utkastet estimeres til å utgjøre mindre enn 1 % av fangsten. På grunn av kapasitetsproblemer er resultatene ennå ikke publisert.

Det er også innsamlet data for trål og autoline. Det satses på å få disse registrert og analysert innen utgangen av året. Prosjektet forventes dermed avsluttet i 2015.

Revisjon av kriteriene tillatt innblanding av yngel i rekefisket

En slik revisjon er av flere årsaker ikke fulgt opp overfor Russland. Én årsak er utprøving av ny teknologi som vil kunne redusere omfanget av fiskeyngel i rekefangstene. Dette er et utviklingsprosjekt som er i oppstartsfasen i 2015 og som foreslås prioritert i 2016 i stedet for innsats nå for å endre eksisterende yngelkriterier.

Vurdere videre utvikling av RTC-systemet i Nordsjøen og Skagerrak

I samarbeidet med EU har lite skjedd på dette området det siste året, og arbeidet vil måtte påregnes videreført i flere år framover. Nasjonalt har vi i år hatt fokus på å få yngel av reke inkludert i programmet for stenging og åpning av felt i norsk sone. Vi viser i denne sammenheng til sak 6/2015.

Videreutvikling av prøvetrekker for bedre å kunne fastslå fangstsammensetning i industritrålfisket

Fiskeridirektoratet utarbeidet sammen med næringen en rapport om prøvetrekkersystemet i 2013. Fiskeridirektoratet har utfordret næringen til å bidra til det videre arbeidet med dette systemet. I påvente av denne prosessen har direktoratet utviklet en ny metode for prøvetaking som skal benyttes fremover for å kunne kontrollere og **kartlegge artssammensetning og lengdefordeling i industritrålfisket**. Dette arbeidet vil gi viktige data om innblanding av andre arter i øyepål, kolmule og tobisfisket i Nordsjøen, data som blant annet er nødvendige

ved fastsettelse av årlige bifangstavsetninger i disse fiskeriene. Prosjektet som startet i 2012 må forventes å måtte gå over flere år.

Oppfølgende forsøk med uttesting av nye ristsystemer tilpasset de minste tråltypene i industritrålfisket.

Det har vist seg at eksisterende ristsystem kan tilpasses de minste tråltypene. Dette prosjektet kan derfor avsluttes i år.

Kartlegging av fangstsammensetning og forsøk med bruk av seleksjonsinnretninger i fiske med reke-trål i Nordsjøen og Skagerrak

Det har vært stor aktivitet og fruktbart samarbeid med svenske og danske interesser i arbeidet med å løse utfordringene knyttet til utkast av fisk og små reke i rekefisket i Nordsjøen og Skagerrak. Vi viser i denne sammenheng til sak 6/2015. Arbeidet med disse problemstillingene vil måtte prioriteres også i 2016.

Opprensning av tapte fiskeredskap

Arbeidet med opprensning av tapte fiskeredskaper har pågått siden starten på 1980 tallet. Det er tatt opp ca. 18000 garn fra havbunnen (ca. 500 km) samt betydelige mengder med andre redskaper. Mengden som tas opp pr. toktdøgn har variert, men er samlet sett ikke redusert. De siste 5 årene har det blitt tatt opp ca. 1000 garn pr. år. Dette viser at det er behov for å videreføre det årlige opprensningstoktet som foregår i tredje kvartal.

Når det gjelder utvikling av teknologi for gjenfinning av tapte garn vil en forbedret prototyp av «Gearfinder» bli testet ut under sommerens blåkveitefiske. Vi forventer at det kan bli nødvendig med innsats på dette delprosjektet også i 2016.

Forsøk med bruk av fiskeutslipp i fiske med snurrevad etter torsk, hyse og sei

Vinterens forsøk med fiskeutslipp i snurrevad for å unngå for store fangster med påfølgende neddreping har gitt svært vellykkede resultater. Store deler av snurrevadflåten har på kort tid og på frivillig basis innmontert fangstutslipp. Vi regner ikke med at det skal være behov for oppfølgende forsøk neste år.

Fangstbegrensningssystem med fiskeutslipp i trålfisket etter torsk, hyse og sei

I 2013 ble det startet opp praktiske fiskeforsøk med bruk av fangstbegrensningssystem i fiske med stormasket trål. De innledende forsøkene ble utført uten bruk av sorteringsrist. Senere er forsøkene utført i kombinasjon med bruk av sorteringsrist. Det er i hovedsak næringen selv som har stått for de praktiske forsøkene, etter et spesifisert fangstbegrensningssystem utarbeidet av Havforskningsinstituttet. Tilbakemeldingene fra skippere som har vært med å teste ut dette fangstbegrensningssystemet er stort sett positive. Imidlertid peker de på en del konstruksjonsendringer som må foretas før systemet er å regne som fullgodt verktøy til å begrense fangstmengder. Prosjektet videreføres i 2016.

Vurdere tiltak for å redusere belastning på bunnhabitat

Gjennom blant annet MAREANO sin kartlegging av havbunnen i områder utpekt i forvaltningsplanene for Norskehavet og Barentshavet som særlig verdifulle, SVO, er kunnskapen om utbredelsen av sårbare bunnhabitater kommet opp på et høyt nivå. På bakgrunn av dette har Fiskeridirektoratet bedt Havforskningsinstituttet om å vurdere i hvilken grad de ni allerede beskyttede korallområdene er representative for revene som finnes langs kysten. Instituttet er også bedt om å vurdere nye områder som bør beskyttes for å øke den samlede representativiteten av beskyttede områder. Havforskningsinstituttet har i mai levert

sin rapport¹⁰. Fiskeridirektoratet vil benytte rapporten som grunnlag for utarbeidelse av forslag som vil bli sendt på høring i år, og vi regner ikke med at det vil være behov for å videreføre denne aktiviteten i 2016.

3.4 Nye utviklingstiltak som bør prioriteres i 2016

Mange av de pågående aktivitetene under Fiskeritabellen vil måtte videreføres i 2016. Av kapasitetshensyn vil vi begrense forslag til nye aktiviteter i 2016 til:

Revisjon av forvaltningstiltak i kystrekefisket nord for 62°N. Kystrekefisket i nord har hatt lite fokus etter at ristpåbudet ble innført i 1993, og rammebetingelsene for fisket kan ha endret seg betydelig på flere områder siden den gang. De siste årene har det dessuten vært en fornyet interesse for kystrekefisket, noe som understreker behovet for en gjennomgang av forvaltningen av denne ressursen. I første omgang vil det være behov for en åpen prosess for å få kartlagt alle relevante utfordringer, noe som i neste omgang kan gi et grunnlag for forslag til reviderte forvaltningstiltak.

Tiltak mot spøkelsesfiske i teinefiskeriene etter skalldyr. Årlig tapes det et stort antall teiner i fisket etter hummer, sjøkreps, taske-, snø-, og kongekrabbe. Havforskningsinstituttet, i samarbeid med Fiskeridirektoratet, har i 2015 igangsatt et prosjekt som er planlagt å gå over tre år for å kartlegge omfang og konsekvenser av tapte teiner. Etter hvert som resultatene fra dette prosjektet foreligger vil det i årene fremover være behov for utvikling av tiltak for å begrense skadevirkninger av tapte teiner.

3.4.1 Oversikt over forslag til prioriterte utviklingstiltak i 2016

Tabell 3.2: Forslag til prioriterte utviklingstiltak i 2016, knyttet til Fiskeritabellen 2015

Utfordring	Merknad
Selektivitet og utkast	Tiltak for redusert yngelinnblanding i rekefisket i Barentshavet
	Vurdere forvaltningstiltak for kystrekefisket nord for 62°N
	Vurdere videre utvikling av RTC systemet i Nordsjøen og Skagerrak
	Videreutvikle prøvetrekker for bedre å kunne fastslå fangstsammensetning i industritrålfisket
	Kartlegging av fangstsammensetning og forsøk med bruk av seleksjonsinnretninger i fiske med rekestrål i Skagerrak og Nordsjøen
	Kartlegging av fangstsammensetning og forsøk med bruk av seleksjonsinnretninger i fiske med rekestrål i Skagerrak og Nordsjøen
Bidødelighet	Opprensning av tapte fiskeredskaper
	Fangstbegrensningssystem med fiskeutslipp i trålfisket etter torsk, hyse og sei
	Tiltak mot spøkelsesfiske i teinefiskeriene etter skalldyr

Fiskeridirektøren ber om innspill på om det er problemstillinger knyttet til Fiskeritabellen som burde vært inkludert i opplistingen, men som er utelatt. Videre ønsker fiskeridirektøren

¹⁰ Rapporten kan leses på Havforskningsinstituttets hjemmeside:
http://www.imr.no/nyhetsarkiv/2015/mai/har_vurdert_norske_korallrev/nb-no.

reguleringsmøtets synspunkt på hvilke av problemstillingene som eventuelt bør gis høyest prioritet med hensyn til å utvikle forvaltningstiltak.